

บทคัดย่อ

ชื่อวิทยานิพนธ์	รูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนและการมีส่วนร่วมของ ประชาชนท้องถิ่น เกาะล้าน เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี
ชื่อผู้เขียน	นางสาวธีราพร ถนอมกลิ่น
ชื่อปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการสิ่งแวดล้อม)
ปีการศึกษา	2548

การศึกษาเรื่อง รูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนและการมีส่วนร่วมของ
ประชาชนท้องถิ่น เกาะล้าน เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการ
การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม
รวมถึงปัญหาและอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นในการจัดการการท่องเที่ยวแบบ
ยั่งยืนบนเกาะล้าน เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางในการจัดการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนบนเกาะล้าน

ประชากรเป้าหมายและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ ตัวแทนจากเจ้าหน้าที่
แขวงเกาะล้าน จำนวน 1 ราย ตัวแทนจากเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ จำนวน 1 ราย ตัวแทนจากคณะกรรมการ
ชุมชน จำนวน 2 ราย และประชาชนท้องถิ่น จำนวน 85 คน โดยใช่วิธีการสุ่มอย่างง่ายและวิธี
การศึกษาได้เลือกใช่วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพดำเนินการวิจัยโดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกกับตัวแทน
จากเจ้าหน้าที่แขวงเกาะล้าน ตัวแทนจากเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ และตัวแทนจากคณะกรรมการ
ชุมชน และใช้การเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างกับกลุ่มตัวอย่างจากประชาชน
ท้องถิ่น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทำการ
วิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานโดยใช้การทดสอบไคสแควร์ (Chi - square) และ T - test หา
ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นในการจัดการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนบนเกาะล้าน
ซึ่งได้แก่ การรับรู้ข่าวสาร ความตระหนักในเรื่องผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมท้องถิ่นจากการท่องเที่ยว
ในปัจจุบัน ความรู้ในการจัดการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ได้แก่ ความรู้ในเรื่องท้องถิ่นและการ
อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

ผลการศึกษาในพื้นที่ เกาะล้านนั้นมีรูปแบบการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ได้แก่ รูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ รูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม และรูปแบบการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ ซึ่งมีการดำเนินการโดยผู้ประกอบการท้องถิ่น แต่พบว่า เกาะล้านยังไม่มีรูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน เนื่องจากยุทธศาสตร์ แผนงานและโครงการอยู่ในระหว่างการดำเนินงานโดยหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ทำให้ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นในการจัดการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนบนเกาะล้านและระดับการรับรู้ข่าวสารของประชาชนท้องถิ่นอยู่ในระดับต่ำ และยังพบว่าความตระหนักในเรื่องผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมท้องถิ่นจากการท่องเที่ยวในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความรู้ในเรื่องท้องถิ่นและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับสูง และความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับปัจจัยหลักที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมคือ การรับรู้ข่าวสารของประชาชนท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อให้การจัดการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนมีประสิทธิภาพ หน่วยงานภาครัฐควรร่วมมือกับประชาชนท้องถิ่นในพื้นที่ ตั้งแต่เริ่มดำเนินงานโครงการ คือ การให้ข้อมูลแก่ท้องถิ่น การอบรมให้ความรู้และการสร้างจิตสำนึก การกำหนดมาตรการการใช้ประโยชน์ที่ดินและแบ่งเขตการใช้พื้นที่การจัดการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน รวมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนท้องถิ่นได้รับทราบและการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับประชาชนท้องถิ่น

ABSTRACT

Title of Thesis	Pattern of Sustainable Tourism Management and Local People's Participation in Koh Larn, Pattaya City, Chonburi Province.
Author	Miss Teeraporn Tanomklin
Degree	Master of Science (Environmental Management)
Year	2005

This study was conducted in Koh Larn, Pattaya City, Chonburi Province. Its general purpose was to study pattern of sustainable tourism management and local people's participation with the following specific objectives 1) to study the pattern of sustainable tourism management, 2) to study the degree of participation of local people in sustainable tourism management, 3) to study the factors effected people's participation namely, information enquiry, awareness of local environmental impact resulted from present tourism development, knowledge of sustainable tourism management regarding local knowledge and environment conservation, as well as interests in participation of sustainable tourism management activities, 4) to study problem and obstruction toward the local people's participation in sustainable tourism management and 5) to propose guideline for the sustainable tourism management in Koh Larn.

For data collection, the Structured Interview was used to investigate eighty – five peoples selected by simple random sampling technique regarding the participation. A representative for Koh Larn Sub district and for Forest Department as well as two key informants from Community Committee were in – depth interviewed to find out the pattern of sustainable tourism management in the study area. Descriptive statistics including percentage, mean and standard deviation were used for data analysis. Inferential statistics including Chi – square and T – test were used for hypothesis testing to find out the factors effected the local people's participation in sustainable tourism management.

Based on the result of this study, it was found that pattern of sustainable tourism in Koh Larn namely, natural based tourism, and cultural based tourism and special interest tourism have been being operated by local entrepreneurs. However, it was found that there was no any clear pattern of sustainable tourism management because strategies plan, action plan and programs prepared by related local government agencies have been initially installed in the study area through public relationship. This was resulted in low degree of local people's participation in sustainable tourism management and low levels of information enquiry. However, local people were moderately aware of local environment impact on present tourism development. Their local knowledge on way of life and environment conservation was slightly high. In addition, the level of their interests in participation of sustainable tourism management activities was moderate. Information enquiry was the main factor effected the local people's participation in sustainable tourism management in Koh Larn.

To make sustainable tourism management in study area more effective, related local government agencies should work in collaboration with local people at the beginning of project implementation. Activities to be done are providing sustainable tourism management information, training, encouraging awareness of local people. In addition, local people should participate in decision making process in regulating measures of land use and sustainable tourism management zoning. Coordination among related local government agencies should also be done.